

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Višnja Arandelović, Zlatko Čobović, Ljiljana Smajlović, Tamara Skrozza, Vlado Mareš, Snežana Andrejević, Vida Petrović Škero, Jelka Jovanović, Zorica Višnjić, Dragan Đorđević i Bojan Cvejić, na sednici održanoj 31.10.2019. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom “Boki 13 novac davao Đilas, Vuku i Bošku”, objavljenim 19. avgusta 2019. godine dnevni list “Kurir”

1. prekršio je tačke 2, 3, 4 i 5 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije, po kojima je novinar obavezan da: pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja, da naznači izvor informacije koju prenosi i da konsultuje što više izvora, dok je sa novinarstvom nespojivo objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta i glasina,

2. prekršio je tačku 3 Odeljka IV (Odgovornost novinara), po kojoj je novinar obavezan da poštuje pretpostavku nevinosti i ne sme nikoga proglasiti krivim do izricanja sudske presude,

3. prekršio je i tačke 1 i 2 Odeljka V (Novinarska pažnja) o obavezi novinara da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom, kao i da ne sme slepo da veruje izvoru informacija, odnosno da mora da vodi računa o tome da izvori informacija često slede svoje interese ili interese društvenih grupa kojima pripadaju i prilagođavaju svoje iskaze tim interesima.

Nalaže se dnevnom listu “Kurir” da ovu odluku objavi najkasnije u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Advokat Vuka Jeremića Uroš M. Tešmanović podneo je žalbu tvrdeći da su u tekstu iznete neistinite, nepotpune i uvredljive informacije, čiji je isključivi cilj omalovažavanje i vređanje podnosioca žalbe. Smatrao je da su prekršene sve tačke iz odeljka Istinitost izveštavanja, zatim tačke 3 i 6 iz odeljka Odgovornost novinara, tačke 1,2 i 3 iz odeljka Novinarska pažnja, kao i tačka 1 iz odeljka Poštovanje privatnosti. Kako je navedeno u žalbi, tekst ne sadrži nijedan ozbiljan izvor informacija, niti dokaz za neosnovane i neistinite optužbe, sa Vukom Jeremićem niko iz “Kurira” nije ni pokušao da stupi u kontakt, a navodi u tekstu su isključivo pretpostavke i nagađanja autora, koje nije ni pokušao da proveri. “Spornim tekstom gospodin Vuk Jeremić je suštinski okarakterisan kao učesnik u međunarodnoj zaveri protiv

najviših organa vlasti u Republici Srbiji i kao ličnost koja je, u tu izmišljenu svrhu, navodno nezakonito stečeni novac unela u Srbiju i prosledila ga političkoj organizaciji Savez za Srbiju, čime se podnosilac žalbe prikazuje javnosti kao strani plaćenik, izdajnik i neprijatelj države. Ovime se kod prosečnog čitaoca stvara slika o tužiocu kao osobi koja svoju političku delatnost finansira sredstvima pribavljenim izvršenjem krivičnog dela, kao o osobi koja služi interesima stranih faktora, nepoznatih ličnosti i grupa, a što sve predstavlja grubu neistinu”, ističe se, između ostalog, u žalbi.

Advokat “Kurira” Dragoslav B. Glogonjac naveo je, u odgovoru na žalbu, da su svi navodi iz žalbe neosnovani, te da je list u svemu postupio u skladu sa Kodeksom novinara Srbije i Zakonom o informisanju i medijima. Podnosilac žalbe je, naglasio je, nesporno javna ličnost – političar, koji je godinama obavljao brojne javne funkcije, pa je dužan da trpi iznošenje kritičkih mišljenja koja se odnose na politiku koju sprovodi bez obzira da li se oseća lično povređenim. Advokat je istakao i da novinari nisu dužni da utvrđuju apsolutnu istinu, već da istinitost informacija provere sa pažnjom primerenoj okolnostima, što je ispoštovano. U odgovoru na žalbu se kaže i da to što su izvori anonimni ne umanjuje njihov kredibilitet, kao i da je u tekstu verno preneti izjava generalnog sekretara partije Glas za Makedoniju Ljupča Pavlevskog, koji je izneo informaciju da su se novcem od reketa određene srpske strukture dobro okoristile.

Po mišljenju članova Komisije, u tekstu su iznete ozbiljne optužbe na račun Vuka Jeremića, bez iznošenja bilo kakvih dokaza koji bi potkrepili takve optužbe, niti je u tekstu moguće jasno odvojiti činjenice od spekulacija i pretpostavki. Autori teksta se pozivaju na anonimne izvore, a da se nisu ni potrudili da ih makar bliže opišu, kako bi čitaoci mogli da, na osnovu toga, zaključie koliko su kredibilni. Takođe, nisu ni pokušali da od Jeremića dobiju bilo kakvu izjavu na ovu temu. Time je prekršena većina tačaka iz odeljka Istinitost izveštavanja, koje propisuju obavezu novinara da konsultuje više izvora, da naznači izvore, kao i da ne iznosi neosnovane optužbe, niti tvrdnje zasnovane na nagađanjima. Komisija smatra da je prekršena i pretpostavka nevinosti, jer je Jeremić, po autorima teksta, navodno učestvovao u kriminalnim radnjama, a da to, ne samo da nije dokazano, već se protiv njega ne vodi ni bilo kakav postupak zbog toga. Članovi Komisije su odlučili i da redakcija „Kurira“ nije u ovom slučaju postupila u skladu sa pravilima dužne profesionalne pažnje, odnosno da nije, pre objavljivanja teksta, preduzela sve što je mogla da proveri informacije do kojih je došla, već je izabrala da slepo veruje svom izvoru.

Komisija je ocenila i da list nije prekršio Kodeks novinara u delu koji se odnosi na poštovanje privatnosti, na šta se podnosilac žalbe takođe žalio, kao ni odredbu o obavezi poštovanja etike i kulture javne reči.

Beograd, 31.10.2019.

Predsedavajuća

Višnja Arandelović